

N°1 DECEMBER 2015

patos

elle

ETT MAGASIN
OM SMÅTT & STORT
I TROLLHÄTTAN

PATRICIA DAOUD

Brobyggaren som
vägrar ge upp.

GOA
GRABBAR
ÖVER 55

Bengt, Claes och
Paul om vänskap och
skratt. s.30

BJUD PÅ
RÄTTVISA
TRYFFLAR

Tre schyssta julrecept
från kocken Rickard
Halleröd. s.10

Svenska kyrkan
TROLLHÄTTAN

4

Idrott för integration

Patricia Daoud hittar nya vägar

18

Viktiga tongivare

Utan kantorer, ingen julstämning

8

Låt fler fylla fem!

Kampanjen till stöd för utsatta barn

22

Naturlig gravplats

Märta valde askgravlunden

10

Rättvist julgodis

Halleröd bjuder på schyssta recept

26

Rutinerade grabbar

Claes, Paul och Bengt laddar för show

13

Sång med energi

Syskonringen bygger gemenskap

30

Kalender jul och nyår

Sång, musik & julgudstjänster

16

Julkryss & sudoku

Aktiv vila under jul & nyår

32

Fira julen här!

På flera platser i stan firas det jul med julmat och trivsel

Magasinet Patos delas ut 4 gånger per år till samtliga 22 000 hushåll inom Trollhättans pastorat (Trollhättans, Lextorps och Götalundens församlingar)

ANSVARIG UTGIVARE: Maria Classon

REDAKTÖR: Ulf Sundberg

REDAKTION: Maria Classon, Katharina Klingborg, Marie-Louise Svensson, Emelie Carlén, Thorgny Skantz, Mikko Ollilainen, Eivor Rova, Ulf Sundberg och Roger Patriksson

TEXT, PRODUKTION OCH FORMGIVNING: Profil Kommunikation

REPORTAGEFOTO: Jerry Lövberg

FOTO: Ulf Sundberg, Lisa Jonsson

TRYCKERI: Cela Grafiska

PAPPER: Omslag Galerie art silk 300g, inlägga Edixion offset 150g

DISTRIBUTION: Västsvensk Tidningsdistribution

UPPLAGA: 24 000

POSTADRESS: Box 161, 461 24 Trollhättan

BESÖKSADRESS: Kyrkans hus, Drottninggatan 42

TELEFON: 0520-47 29 00

VID UTEBLIVEN TIDNING Ring 0520-42 27 00

341753

MIX
Papper från
ansvarfulla källor
FSC® C105095

SMÅTT OCH STORT

VI KANSKE MÖTTES I samband med attentatet på Kronan den 22 oktober. Då var det en tröst att vi var så många som stod upp. Det som hände gör fortfarande ont och vi kan, precis som Patricia Daoud beskriver det, inte riktigt förstå. Samtidigt inser man när det sker så skrämmande saker både här och på andra platser i världen, hur mycket ett par vänliga ord, ett leende eller en fackla i mörkret faktiskt kan betyda. Små saker blir stora och betydelsefulla, när vi delar dem. Det viktigaste vi kan göra är att lyssna på varandra och hjälpas åt att fortsätta skapa ett samhälle som präglas av respekt och goda attityder.

I DIN HAND HÅLLER du Patos – ett helt nytt magasin som handlar om både smått och stort i livet. En del tror kanske att jag som präst lever i något slags parallellt universum. Där allt är frid och fröjd. Men så är det verkligen inte. Däremot har väl alla som tror på något riktigt mycket, en extra drivkraft och kan ibland bidra med ett lite annat perspektiv. Och den övertygelsen leder till känsla och engagemang. Oavsett om det handlar om teater, integration eller en rättvis tryffel.

Maria Classon

Maria Classon
Kyrkoherde
Trollhättans pastorat

För Patricia känns det viktigare än någonsin att fortsätta ta matchen för ökad integration, tolerans och förståelse för varandras olikheter.

HON TAR MATCHEN FÖR EN ENAD STAD

Attacken på Kronan var samtidigt en attack mot allt det arbete som lagts ner för att skapa ett Trollhättan med plats för alla. För Årets Brobyggare 2014, Patricia Daoud, finns det ändå bara en väg. Att fortsätta framåt.

S om verksamhetsutvecklare hos fotbolls-föreningen IFK Trollhättan har hon i flera år drivit olika projekt med syfte att fånga upp barn och ungdomar på Lextorp och Kronogården och slussa in dem i föreningslivet. Under namnet Ung Fritid, en satsning som finansieras med föreningsstöd från kommunens Kultur- och fritidsförvaltning, anordnas varje vecka en mängd aktiviteter i samarbete med flera av kommunens föreningar. Sporty Friday i Granngårdens sporthall är ett av flera populära exempel. Det lockar i snitt 250 barn och ungdomar varannan fredagskväll. Basket och fotboll varvas i stora hallen och i föreningslokalerna intill erbjuds bland annat brottning, boxning, fäktning, dans och thaiboxning.

– Ung fritid är indirekt ett resultat av att vi i IFK för flera år sedan fick frågan om vi på kommunens initiativ kunde anordna en sommarfotbollsskola på Kamratgården. Det var tre intensiva veckor, säger Patricia.

I den utvärdering hon gjorde pekade Patricia på hur viktigt förhållningssättet är när vi möter människor med olika bakgrund. Och hennes tankar och resonemang fick gehör i Stadshuset. Via flera uppdrag inom Sisu Idrottsutbildarna, där fokus hela tiden varit att arbeta med integration genom idrott, är hon nu en självklar del av vardagen på Kronogården och Lextorp. Många andra föreningar hör också av sig för att få veta mer om hur hon och IFK hanterar det faktum att 98 procent av föreningens spelare har utländsk bakgrund.

– I den här rollen har jag lärt mig oerhört mycket om olika religioner och kulturer. Bara genom att vara nyfiken och fråga kan vi undvika så många onödiga missförstånd, säger Patricia, som 2014 fick ta emot Trollhättans Stads utmärkelse Årets Brobyggare.

VI SITTER I KAMRATGÅRDENS stora samlingsrum. Bakom henne finns en hel vägg med pokaler. IFK Trollhättan är en anrik förening som också är känd för att fostra många unga och duktiga fotbollsspelare. 15-årige Ahmed Hassan, som dödades vid knivattacken den 22 oktober, spelade i pojklaget. Även Lavin Eskandar, den 20-årige elevassistenten som också föll offer för gärningsmannen, hade en bakgrund i IFK. Patricia har fortfarande svårt att sätta ord på sina känslor kopplade till händelsen på Kronan.

– Ungdomar kan dö i bilolyckor eller sjuk- ➤

domar, men att en person sticker ner människor på grund av deras hudfärg känns bara så fruktansvärt sorgligt.

PATRICIA ÄR KRASS, RAK och uppriktig i sitt resonemang. Hon säger vad hon tycker, väjer inte för en konflikt och blir oerhört upprörd när hon tänker på hur sociala medier idag fylls av insinuationer, anklagelser och resonemang som bidrar till ett samhälle som går stick i stäv med det integrationsarbete som hon själv och så många andra lägger så oerhört

och stort IFK-hjärta, är syrianer. Att livet är mångkulturellt är en självklarhet för Patricia, som har svårt att tänka sig en bättre plats att bo på än radhuset på Lextorp.

– Egentligen skulle jag vilja ha en liten hästgård, men det kan bli svårt att hitta här i området, säger hon och skrattar.

PATRICIA ÄR FÖDD I Kristianstad, men redan när hon var två år flyttade familjen till Stenungsund. Där bodde hon tills efter studenten, då flyttlasset gick

mycket kraft på.

– I mina ögon så är alla som delar och sprider rasistiska inlägg på Facebook medskyldiga till händelser som den på Kronan eller att asylboenden sätts i brand. Det finns en svans som följer i Sverigedemokraternas fotspår och den svansen ger bränsle åt de som driver den typen av åsikter. Och de vet mycket väl hur de ska nå sina syften, säger Patricia Daoud.

Hennes pappa är italienare och hennes man Issa och hans familj, med fem fotbollstokiga bröder

Idrotten kan överbrygga kulturella och religiösa hinder. Oavsett var du kommer ifrån eller vilken gud du tror på så gäller samma regler för alla.

till Trollhättan. Idrotten har alltid varit en viktig del av hennes liv och förutom ett stort hästintresse sedan barnsben, har hon vunnit både SM-, EM- och VM-medaljer i lagfrisbee. Hon spelade även handboll under ungdomsåren i Stenungsund.

På gymnasiet riktade Patricia in sig mot humanistiska och estetiska ämnen, men sadlade sedan om och utbildade sig till nätverkstekniker.

– Fast det var alldeles för tråkigt och asocialt att jobba med, så jag arbetade på Statoil-stationen vid Edsborg i tio år istället. När den stängde kom jag genom Issa in i IFK:s organisation. Enda sättet för att få träffa honom på fritiden var ju att vara här på Kamratgården och i gengäld fick han hjälpa mig i stallet.

Fotbollsplanerna utanför panoramafönstret i klubbhuset ligger tomma i novemberdiset. Dagen innan vi möts har Kronan öppnat igen efter attacken och det påföljande höstlovet. Sakta men säkert måste Kronogården och Trollhättan försöka återvända till det normala. Två unga människor har begravts och kvällstidningarnas reportrar har åkt hem.

– Barn glömmet och går vidare, men den här händelsen kommer på något sätt ändå alltid att påverka oss.

FÖR PATRICIA KÄNNES DET viktigare än någonsin att fortsätta ta matchen för ökad integration, tolerans och förståelse för varandras olikheter. Manifestationen dagarna efter illdådet visar att hon är långt ifrån ensam med sitt engagemang. Den vittnade om att invånarna i Trollhättan vill ha ett samhälle där alla känner sig trygga och välkomna.

– Samtidigt kan jag önska att alla de som deltog i manifestationen, men annars inte besöker Kronogården, skulle göra det oftare. Det finns en spridd uppfattning att det är farligt att bo och vara här, men det är inte så. Den värme och omtanke som finns hos människor här möter du inte någon annanstans. Och i en kris som denna är alla kronogårdare, säger Patricia.

Samtidigt är hon tydlig med att det krävs mycket engagemang och målmedvetet arbete för att få människor med helt olika kulturer, olika upplevelser och olika religioner att hitta in i vårt samhälles invanda strukturer och bli trygga i de värderingar som finns här.

– Det handlar i grunden om att informera. Vi kan inte bara säga till människor att de ska anpassa sig, om de inte vet hur. IFK har tagit fram ett värdegrundsavtal som alla spelare från tio år och uppåt

Barn glömmet och går vidare, men den här händelsen kommer på något sätt ändå alltid att påverka oss.

måste skriva under när deras föräldrar är med. Det är ett konkret sätt för oss att skapa ett möte, bygga ett förtroende och hitta en gemensam plattform, säger Patricia.

HON ÄR EXTRA STOLT över att föreningen för två år sedan kunde starta ett flicklag igen. Det har ett starkt symbolvärde och visar att idrotten kan överbrygga kulturella och religiösa hinder som i vissa fall kan påverka flickor betydligt mer än pojkar.

– Idrotten har en fantastisk potential. Inte minst fotbollen som är världens största sport. Oavsett var du kommer ifrån eller vilken gud du tror på så gäller samma regler för alla.

Patricia är nyinvald ledamot i styrelsen för Västergötlands Idrottsförbund. En redan fulltecknad kalender fylls därmed på ytterligare.

– Jag tackade ja eftersom jag bland annat vill jobba för att idrottsförbundet och samhället ska satsa mycket mer resurser på ledare. Vi kan inte begära att hela föreningslivet ska byggas på ideell basis utan måste hitta nya former för att ta vara på alla de ledare som visar ett enormt engagemang. Annars kommer de inte att orka.

Patricias mobil ringer upprepade gånger. Det är dags för henne att åka till Ung Fritids kontor i Kronan. Arbetet går vidare. ♥

PATRICIA I KORTHET

Namn: Patricia Daoud Naperotti

Född: 30 september 1971 i Kristianstad

Familj: Maken Issa och döttrarna Daniella, 15 och Gina, 8

Bor: I radhus på Lextorp

Gör: Verksamhetsutvecklare hos IFK Trollhättan och ansvarig för satsningen Ung fritid på Kronogården och Lextorp

Fritiden: Tillbringar hon hos sina fyra hästar som är inhyrda i ett stall. Båda döttrarna har ärvt samma ridintresse.

VI RINGDE TILL

BIRGITTA EDVINSON
Sjukhuspräst på Näl

Den 6–15 november representerade du Skara stifts internationella råd under Svenska kyrkans resa till Kapstaden i Sydafrika. Berätta!

– Vi besökte den lokala organisationen som jobbar med Mentormammor. Under hela december och fram till 6 januari pågår Svenska kyrkans Julkampanj "Låt fler få fylla fem!" med insamlingar just till det här projektet.

– Mentormammorna finns också i Swaziland och Etiopien och är ett framgångsrikt exempel på Svenska kyrkans internationella arbete.

Vad gör Mentormammorna?

– Det är mammor som utbildas och

utrustas med de mest grundläggande arbetsredskapen för mödra- och barnvård. De tar sig ut i utsatta områden och gör hembesök hos familjer som behöver extra stöd för att deras små barn ska överleva.

– Idag dör ett barn under 5 år var femte sekund runt om i världen på grund av undernäring, infektioner och bristande omvårdnad. Barn som klarar sig fram till femårsåldern har mycket större chanser att klara

sig trots svåra levnadsvillkor. Mentormammorna har egen erfarenhet av att leva med barn i utsatthet.

Du är vice ordförande i Skara Stifts råd för internationellt arbete. Vad är det som driver dig att arbeta för barns hälsa och sociala trygghet?

– För mig är det så självklart att vi ska dela med oss av jordens tillgångar och hjälpa de människor som inte har samma förutsättningar som vi. Det har varit en del av min uppfostran.

– Under mina 24 år i stiftets internationella råd har jag tidigare besökt Brasilien, Bangladesh och Tanzania. Det är glädjande att se hur Svenska kyrkans insatser på plats verkligen fungerar och gör stor skillnad.

Hur präglas du av att möta människor som lever under svåra förhållanden?

– Du får ett annat perspektiv och som mamma känner jag mig väldigt tacksam över att jag och min familj får leva här i Sverige under trygga villkor. Samtidigt imponeras jag av alla de människor som visar en så stor handlingskraft under extremt besvärliga omständigheter.

Hur kommer kampanjen "Låt fler fylla fem" att märkas lokalt?

– Det ordnas konserter, försäljningar och olika insamlingar. Man kan också använda någon av Svenska kyrkans många olika insamlingskanaler på nätet eller via mobilen.

SMS:A LJUS
till 72905
och ge 50 kr

LÅT FLER FÅ FYLLA FEM!

Var femte sekund dör ett barn som inte hunnit fylla fem år. Sisipho Sakawula är tre år och bor i ett av Kapstadens fattigaste områden. De första fem åren är de sköraste, då är mat, rent vatten och hälsa avgörande. Ge en gåva för alla barns rätt till ett tryggt liv!

Swisha till 9001223
PG 90 01 22-3 | BG 900-1223

Läs mer:
svenskakyrkan.se/internationelltarbete

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

medlem av
actalliance

GÖTALUNDENS KYRKA, ÄNTLIGEN INVIGD OCH KLAR

Den 24 oktober invigde biskop Åke Bonnier Götalundens kyrka, som genomgått en omfattande renovering. Arkitekten Jan Skeppstedt har vidareutvecklat arkitekten Leif Wijkmarks tankar från det ursprungliga bygget 1958. Kyrkan har nu utrustats med den senaste tekniken och fått nya kontor, musiksäl och två caféer. Solcellerna på taket gör dessutom hela bygget självförsörjande på el. Mer om förvandlingen kan du läsa i nästa Patos.

TÄND ETT LJUS

På www.be.svenskakyrkan.se kan du tända ett ljus för någon eller något du bryr dig om. Klicka på ljussymbolen och skriv in för vem eller vad ljuset ska lysa, t ex: "Jag tänder ett ljus för min syster eller min farmor". Ljusen syns då bland alla andra ljuslågor där vissa ljus blir mer framträdande.

elle

RÄTTVIST PÅ JULBORDET

10

RICKARD
HALLERÖDS
SCHYSSTA
TRYFFLAR

För kocken Rickard Halleröd på Alberts är december månad fulltecknad. Inte minst kräver det omtalade julgodiset mycket tid och tanke. Ekologiskt och rättvisemärkt är viktiga ingredienser. Här är en trippel i tryfflar som du lätt kan fixa till hemma i julbaket.

Ordet tryffel kommer från tryffelsvampen, som är matt, oregelbunden och skrynklig i formen. På samma sätt kan du forma dina tryfflar precis som du vill.

– Basen i tryffel är ganache. Det är en smet som du rör ihop av choklad och grädde. Smaksätt den som du önskar och låt den stå svalt i minst ett dygn innan du formar själva tryfflarna, säger Rickard Halleröd och vispar med vana händer upp den smälta chokladen.

Händerna är ett perfekt arbetsredskap, som garanterat uppskattas även av barnen.

Tryffeln kan garneras med exempelvis florsocker eller krossad mandel om du vill göra den lite extra festlig. Och att doppa den i smält choklad är inte heller dumt. Då får du mer av en tryffelpralin.

– Jag gillar att göra det ganska enkelt, säger Rickard, som så långt det är möjligt använder ekologiska eller rättvisemärkta råvaror. Choklad är bara ett av många exempel. ▷

GANACHKUBER MED CACAO OCH CHILI

240 g choklad 70%
160 g grädde
40 g socker
40 g osaltat smör
1 finhackad chilifrukt
Kakaopulver

Dag 1 Smält chokladen på svag värme eller i micro. Koka grädden med socker och chili. Slå grädden över chokladen och blanda till en härlig ganach. Vid ca 35 grader, tillsätt det vispade, rumstempererade smöret. Ställ i kylan över natten.

Dag 2 Forma efter eget tycke lagom stora bitar av massan och rulla sedan i rikligt med kakaopulver.

NÖTBOLLAR MED VIT LIMECHOKLAD OCH MARIANNEKROSS

240 g choklad 70%
160 g grädde
40 g socker
40 g osaltat smör
2 limefrukter
200 g choklad med lime-smak
1 påse Marianne Chrush (alternativt Marianne-godis som krossas i en handduk med kavel)

Dag 1 Gör en ganach enligt receptet ovan men byt ut chili mot skalet från limefrukter. Ställ i kylan över natten.

Dag 2 Forma lagom stora bollar och ställ i kylan. Smält den vita chokladen försiktigt i vattenbad. Doppa händerna i den vita chokladen och rulla på ett lager av den på bollarna och rulla de sedan direkt i Marianne-krossen.

LAKRITSTRYFFLAR MED MUSCOVADOSOCKER

240 g choklad 70%
160 g grädde
40 g socker
40 g osaltat smör
Muscovadosocker
Söt lakritsgodis/pulver
Kakaopulver

Dag 1 Gör en ganach enligt receptet ovan men smaksätt istället med smält lakritsgodis eller lakritspulver. Ställ i kylan över natten.

Dag 2 Skär upp lagom stora rektanglar av ganachen och vänd dem sedan lite lagom "kladdiga" i muscovadosocker blandat med kakaopulver.

Använd Fairtrademärkta produkter så bidrar du till en rättvisare handel.

Förvara dina färdiga tryfflar svalt och torrt, men aldrig i kylan!

Händerna är ett perfekt arbetsredskap, som garanterat uppskattas även av barnen.

– Det är viktigt för oss och att vara med och driva utvecklingen för en rättvisare handel och en rättvisare fördelning över huvud taget. Och det är allt fler konsumenter som tänker likadant. Dessutom bidrar det till högre kvalitet på produkterna, säger Rickard.

Det är något han gärna slår ett slag för, bland annat som återkommande matexpert i P4 Radio Väst. I februari deltar han

dessutom i Göteborgsmässan Passion för mat.

– Inriktningen där är just tydliga krav på produktkvalitet som lyfter fram god smak och råvarornas kvalitet.

PASSIONEN FÖR GODA UPPELVELSER genomsyrar Alberts, där du även serveras en härlig utsikt över Trollhättan. Här njuter trollhätteborna, men också tillresta kändisar av riktigt god mat, dryck och en historisk miljö.

Johan Dahlöf byggde egendomen Strömsberg som privatbostad år 1857, men sålde den 1880 vidare till den tyske broingenjören Eduard Leopold Albert och hans fru Maria. Paret hade förälskat sig i platsen vid ett besök i Trollhättan. Eduard hade inga problem att finansiera köpet efter att ha tjänat stora pengar på bygget av den transsibiriska järnvägen i Ryssland.

Eduard är hjärnan bakom planeringen av stadsdelen Strömslund och bidrog också med sin kunskap vid byggandet av Oscarsbron. Genom en donation var han också mannen bakom grundandet av nuvarande Maria Alberts sjukhem, som då var stadens första sjukhus.

NÄR RICKARD HALLERÖD OCH hans kompanjoner för 15 år sedan tog över Strömsberg bytte man namn till Alberts. Sedan startade en varsam renovering av fastigheten, som under många år fungerat som STF:s vandrarhem. Nu stundar ytterligare utbyggnad och någon ledighet över jul har Rickard Halleröd inte inplanerat.

– För mig är det jobb som gäller. Även på julafton. Men vi brukar ha väldigt skön julstämning även här. ♥

Här hittar du rättvisemärkta ingredienser till julgodiset!

I Svenska kyrkans Fair Trade Shop på Kungsgatan 22 finns Trollhättans bredaste sortiment av rättvisemärkta produkter. Butiken drivs helt med hjälp av ideella krafter och här hittar du livsmedel, hudvård, interiörartiklar, smycken, leksaker och textilier.

Öppet mån – fre 10-18, lör 10-14 | Tel 076-80 65 183 | facebook.com/fairtradeshoptrollhattan

SYSKON KÄRLEK

Under året har Syskonringen blivit en symbol i debatten om funktionshindrades rättigheter och möjligheter. Patos hängde med systrarna Anna och Sylvia Waliczek och deras kompisar på en av körens livfulla konserter. ▶

Det är lördag den 7 november och Syskonringen gör sitt sista framträdande på hemmaplan innan det är dags att åka till riksdagshuset och medverka i det uppmärksammade seminariet med rubriken "Kommunarrest eller fri rörlighet även för personer med funktionshinder?"

Körens medverkan där har fått ett extra starkt symbolvärde efter den lokala debatt som blossat upp sedan Trollhättans Stads omsorgsnämnd tolkat Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) snävare när det gäller bistånd. Reaktionerna blev starka när nämnden nekade kören hjälp med ledsagning för sin årliga resa till Norge. Kören kom till slut iväg, både till Norge och även till seminariet i riksdagen den 11 november, med hjälp av ett privat assistansbolag som ställde upp med ledsagare.

NÄRVI TRÄFFAR KÖREN i samband med framträdandet hos Frälsningsarmén i Trollhättan är Stockholmsresan bara några dagar bort.

– Syskonringen fyller inte bara en stor funktion för medlemmarna. Den tillför också mycket till Trollhättan som stad. Jag skulle önska att Sys-

konringen blir ett etablerat begrepp i hela Sverige, precis som Glada Hudik-teatern blivit. Kören är en så stark symbol för varje människas enskilda värde och den sprider en sådan äkta glädje, helt utan filter, säger Hans-Olof "Tjolle" Svensson.

Han har lett kören i tio år.

– Det här uppdraget har berikat mitt liv på ett fantastiskt sätt.

Kören är en så stark symbol för varje människas enskilda värde.

TJOLLE, SOM HAR ETT helt liv bakom sig som proffsmusiker, musiklärare, barpianist och mångårig musiker i Pingstkyrkan, får en rejäl dos energi

varannan söndag då kören träffas och repeterar i Kyrkans hus. Han är uppväxt i en musikfamilj och tror på musikens inneboende kraft.

– Vår repertoar är väldigt blandad, men många av sångerna rymmer en symbolik som handlar om vänskap, kärlek och alla människors lika värde. Och att det är just Svenska kyrkan, som genom att finansiera min tjänst som körledare, står upp för det känns väldigt bra.

I Syskonringen är det inte sångrösten som avgör om man får vara med eller inte. Här är det gemenskapen och möjligheten att få vara med och uttrycka sig som betydelsefullt. Någon medlem tar inte en enda

ton, utan bidrar istället med rörelser.

Kören ger perspektiv på tillvaron och precis som Glada Hudik med Per Johansson i spetsen bidrar man till att vi som är normalstörda kanske omvärderar olika saker i livet.

– Vi har ett samhälle där vi jagar prylar och stressar. Det kan vara bra att bli påmind om de grundläggande värdena ibland, säger "Tjolle", som själv efter flera hektiska år som rektor både i Tanzania och Trollhättan valde att söka sig tillbaka till musiken. Idag delar han sin tid mellan jobbet som musiker inom Svenska Kyrkan och musiklärare vid Stavreskolan.

EN AV FLERA HÖJDPUNKTER i Syskonringens karriär var medverkan i den stora uppsättningen "Marching for love" i Älvhögsköping den 6 oktober, då man fick stående ovationer av en jättepublik och av de tusentals ungdomar som ingick i kören som sjöng till förmån för skolor i södra Afrika.

Även om debatten om ledsagare har gjort året till en känslomässig berg- och dalbana, är det inget som märks när Syskonringen intar scenen hos Frälsningsarmén den här lördagseftermiddagen. Det är Öppet Hus och Syskonringen är en riktig stämningshöjare. Alla ger hundra procent redan under repetitionerna, strax innan portarna slås upp.

Arne Lindqvist gjorde sitt första framträdande med Syskonringen den här lördagen hos Frälsningsarmén. Sångglädjen infann sig direkt.

För systrarna Anna och Sylvia Waliczek är både konserter och repetitioner med Syskonringen riktiga höjdpunkter.

– Jag har varit med i fyra år och sedan hakade syrran på för ett halvår sedan, berättar Sylvia, medan alla medlemmar gör sig klara inför eftermiddagens framträdande.

En stund senare slår "Tjolle" an de första tonerna på pianot. Det är startskottet för ännu en stunds äkta vitamininjektion. ♥

Syskonringen grundades av prästen Tomas Wallin i Vänersborg för 25 år sedan. Idag är kören ett samarbete mellan Trollhättans pastorat och intresseorganisationen FUB, som arbetar för att barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning ska kunna leva ett gott liv.

HELG-SUDOKU

Så löser du Sudoku: Placera in siffrorna 1 till 9 så att varje vågrät rad, varje lodrät rad samt varje låda med 3 × 3 rutor innehåller varje siffra en gång.

		2	4	3		7	8	6
7						3		
		8			2			5
	1			2			7	
	3			5		8	2	4
	2			8				
2					3	1		
							6	3
5				1	7	4		

9	1							2
		2	3			7	9	
		8	2	6	9			
						5	6	
8	5							
	2		7	5	8	9		
7					6		5	
1					3			
	3		1		7	8		6

	4	2	8		6		3	9
				3		2		8
	9			1			6	
						3		
		7			3			
3	6		9		2		4	
6	1						8	
9		4	1					3
	3		7					9

Lösningarna finns på svenskakyrkan.se/trollhattan © Bulls

JULKRYSS

Kryssa rätt och vinn ett presentkort på 100 kr i Trollhättan Fair Trade Shop, där du kan unna dig choklad, kaffe eller något annat gott.

När du löst Patos julkryss rätt har du också hittat de tolv nyckelbokstäverna som tillsammans bildar ett pyntinspirerat ord. Fyll i bokstäverna i rätt ruta i raden under korsordet, så växer ordet fram.

Skicka in till oss så att vi har svaret senast den 18 januari 2016. Bland de rätta svaren drar vi en vinnare som får ett presentkort värt **100 kr** från Trollhättan Fair Trade Shop på Kungsgatan 22. Ytterligare fyra vinnare får en värdecheck på 1/2 kg Rättvisemärkt kaffe.

Mejla ordet till patos@svenskakyrkan.se. Du kan också skicka lösningen i ett kuvert eller på ett vykort. Märk kuvertet "Korsord" och skicka till:

Svenska kyrkan

Box 161

461 24 Trollhättan

Du kan givetvis lämna din korsordslösning direkt till **Kyrkans hus** på Drottninggatan 42.

Kom ihåg att alltid uppe namn och adress!

Vinnare Kyrkpulsen nr 3, 2015:

Karin Karlsson, Eva Nyhlén, Roland Tureson
Vinnarna har meddelats

LGS	UTFLYKT PÅ SNÖ	HUVUDSTAD	SNABB FRAKT	SVINGADE MJÖLNER	TÄNKER ELLER GÄLLER		ENHET FÖR MASSA	1	REGLAGE ELLER KÖR	1) Vilken dag räknas som bandyns stora dag?						
					INFÖRLIVA	DESTINATION				STRÅNG ELLER ÅKER		GYCKLAREN	FINT OCH FÖRKÄRLEK	INPRÄNTA		
HÄRT ARBETANDE PERSONER																
JÄTTARNA			3												6	
TÄNKVÄRT																
ÖST-TYSKLAND				SALTAT ELLER SLUTAT LİKADANT												
AVTRÄDE				SEX ELLER FÖREDRAG	KÄNNA SIG			MEDEL- PUNKT								
SPRÖD				VACKRA				BREVID LÄRET								
				LEGIO											7	
SIGNUM FÖR IDROTT		SLANK			12			POSITIVT SVAR	1		MOTSATS TILL LÅ					
								FÄGEL			NATION					
VARA UPPRÄTT	HONOR ELLER DEL AV KYRKA	STOLPE						JUNIPERUS COMMUNIS						SLAG OCH SKRED		
														LÖVTRÄD		
DOJAN						BAND					ENERGI		VISAS TILLRÄTTA	HÄRSKNA		
ÖPPEN PLATS						DEN KALLAS SÄRDELL NÄR DEN LAGTS IN									BRÄNNING ELLER INSTRUMENT	
FÄGEL								MEST UTVILADE						LANSETT	9	
						GE STRYK		KRYPA IHOP						TIDAN		
 2) Vilken färg har fålen som Staffan Stalleträng själv red uppå?					2									BÖNA	RÄCKA	
						SPRIT- DRYCK	4				RIKTNING		DANS OCH DATAFEL			
								STAD I ITALIEN								
								HAR KLOR								VINNA STORT ÖVER
																BORT
 3) Vilken fisk är julmat i bland annat Tyskland och Polen?						STUND ELLER GREPP	BRILJERA	DEN SLÄR MAN MED							FYLLA	2
						NATION							LEDS AV WALL- STROM	SKIVA OCH SMÖRGÅS BYGGNADS- MATERIAL		
						FAST MATERIAL										
						SYFTAR PÅ KVINNA			TYP AV STRUMPA			10				
HAR MÅNGA MAGAR	3	ÄR KASTRE- RADE	OFFER I NORDISK RELIGION	DREV										PARTI		
														BEKLAGA		SLAPP
SKULDRAN			SKANKEN								KENYAS NÄST STÖRSTA STAD	DAGSMEJA			GLÄTT	
			JAG									UPPSYN			VISTAS	
SOLDAT ELLER KRYDDA				11		MOT ELLER FÖRTÄRDE	VEN ELLER SKÄR				PÅ DETTA VIS ELLER BALJA					
								SKA DEKLARE- RAS	5							
DE ÄR MISSNÖJDA VOKALISTER																LGS

Korsordskonstruktör: Lars-Göran Ståhl - Bild 1: Joachim Nywall, bild 3: Duane Raver

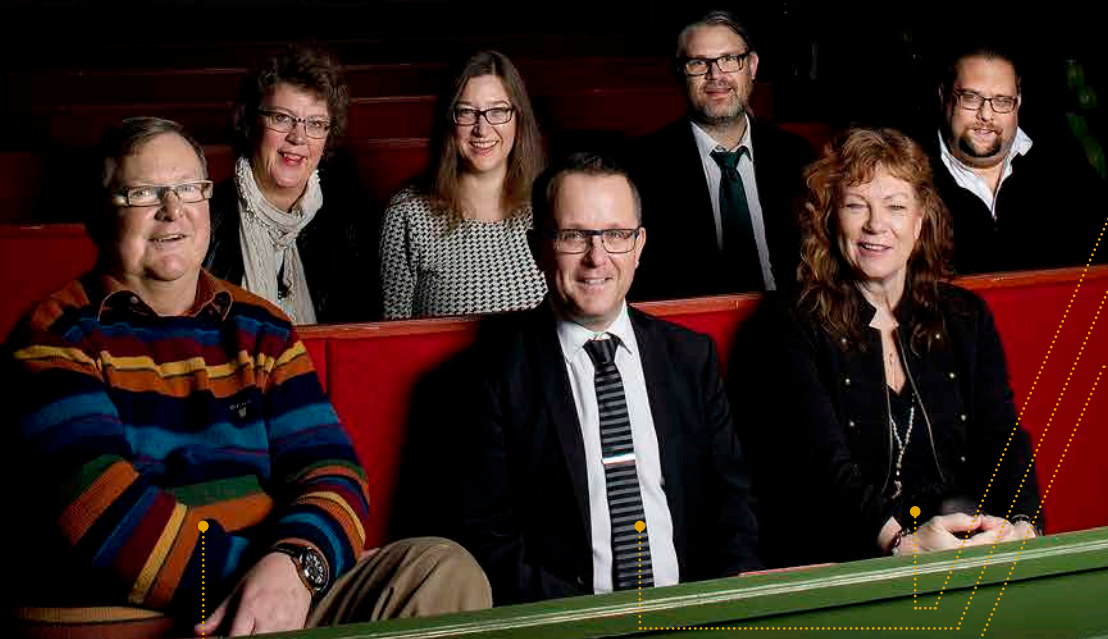
Nyckelordet →

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

JULENS SJU LADDADE MUSIKPILOTER

18

MARIE-LOUISE SVENSSON

Kantor/musiker i: Lextorpskyrkan
Musikalisk bakgrund: Musikhögskolans kyrkomusikerprogram i Malmö, jobbat 27 år som organist i Vårgårda.
Favoritpsalmer i jul: Hosiana Davids son, Nu tändas tusen juleljus

HELENA CERVIN

Kantor/musiker i: Skogshöjdens kyrka
Musikalisk bakgrund: Kantor, sångpedagog och sångerska. Utbildad kantor vid Hjo folkhögskola, Musikhögskolan i Göteborg och Operastudion i Göteborg.
Favoritpsalmer i jul: O helga natt, Gläns över sjö och strand, Marias vaggasång

MATTIAS EKLUND

Kantor/musiker i: Organist, Trollhättans kyrka
Musikalisk bakgrund: Kyrkomusikerprogrammet vid Musikhögskolan i Göteborg.
Favoritpsalmer i jul: Stilla natt

KIMMO TUOMAALA

Kantor/musiker i: Lextorpskyrkan
Musikalisk bakgrund: Musikprogram på gymnasiet, deltidsmusiker i tio år, körledare sedan tonåren.
Favoritpsalmer i jul: Nu tändas tusen juleljus, Stilla natt, När juldagsmorgon glimmar

MARIE WENNBERG

Kantor/musiker i: Götalundens kyrka
Musikalisk bakgrund: Kantorsexamen, 20 år på teaterscenen med barnmusikal, farsor och revy, mottagare av Laila Westersunds revystipendium 2011.
Favoritpsalmer i jul: Bereden väg, När juldagsmorgon glimmar, Ej upplysta gårdar

THORGNY SKANTZ

Kantor/musiker i: Götalundens kyrka
Musikalisk bakgrund: Fyra års utbildning på folkhögskola, spelat piano sedan årskurs 5, privatundervisning.
Favoritpsalmer i jul: Nu tändas tusen juleljus, Stilla natt, Var hälsad sköna morgonstund

HANS-OLOF "TJOLLE" SVENSSON

Kantor/musiker i: Trollhättans församling
Musikalisk bakgrund: Musiklärare, turnerande basist och ackompanjator, pianist på båt och hotell.
Favoritpsalmer i jul: Dagen är kommen, Nu tändas tusen juleljus, Stilla natt

Julen närmar sig och det innebär en extra intensiv period för Trollhättans sju kyrkomusiker.

- En fullsatt kyrka som lyfter i allsång är en härlig upplevelse, säger organisten Marie-Louise Svensson.

Det finns statistik som visar att Svenska kyrkans drygt sex miljoner medlemmar åtminstone besöker en vigsel, begravning, konfirmation eller någon annan gudstjänst åtminstone var tredje år. Det är med andra ord en stor publik som möter landets kyrkomusiker. De är just nu inne i en av årets mest hektiska perioder med välbesökta gudstjänster och lucia- och julkonserter som drar fulla hus.

- Redan vid allhelgona brukar det märkas att fler kommer, säger Marie Wennberg, som tillsammans med sina kollegor året runt också ansvarar för tretton körer, musikstunder för barn och besök på äldreboenden. Bland annat. Det kräver mycket planering och musikaliska förberedelser och varannan vecka träffas alla musiker och koordinerar uppdragen. Alla har sin huvudsakliga placering i någon av pastoratets kyrkor, men arbetsveckorna ser sällan likadana ut.

- Det är just den omväxlingen och mötet med alla människor i olika åldrar och skeden av livet som är det bästa med det här jobbet, säger Marie-Louise Svensson och får medhåll av de andra.

Även musikaliskt och känslomässigt kan det vara tvära kast.

- Visst är det skillnad på att spela vid exempel en begravning jämfört med en vigsel, men det viktigaste för oss är att alltid hitta rätt fokus och leverera på ett professionellt sätt. Oavsett om det är en ordinarie söndagsgudstjänst med 50 besökare eller om det är en fullsatt kyrka vid ett bröllop, säger Marie Wennberg.

I GRUNDEN HANDLAR DET om att skapa en helhetsupplevelse i upplägget tillsammans med prästen, kören och alla andra som är med och förbereder gudstjänsten, resonerar Kimmo Tuomaala.

- Det måste vara ett samspel för att det ska bli trovärdigt och vi är måna om att musiken verkligen ska fungera i sammanhanget. Då lyfter också helheten, säger han. ▷

På frågan om vilken julpsalm som verkligen får kyrktaken att lyfta av allsång, råder det full enighet: Nu tändas tusen juleljus.

Efter 27 år som organist i Vårgårda församling jobbar Marie-Louise sedan några år tillbaka som kantor i Lextorpskyrkan.

ALLA HAR OLIKA MUSIKALISKA erfarenheter och har gått lite olika vägar till jobbet som kyrkomusiker. Flera av dem har andra huvudinstrument än orgel eller piano.

– Jag känner mig nog i första hand som sångerska, säger Helena Cervin som förutom att hon utbildat sig till kantor vid Hjo folkhögskola också studerat vid Musikhögskolan och Operastudion i Göteborg. Jobbet som kyrkomusiker kräver mångsidighet.

– En höjdpunkt är våra besök vid äldreboenden, som vi turas om att besöka för att bjuda på musik och sjunga med de äldre. Där känner man en otrolig uppskattning. Även för den som är gammal och dement, så tar musiken fram minnen och känslor, säger Thorgny Skantz, som nu också börjat jobba med körsång bland konfirmander.

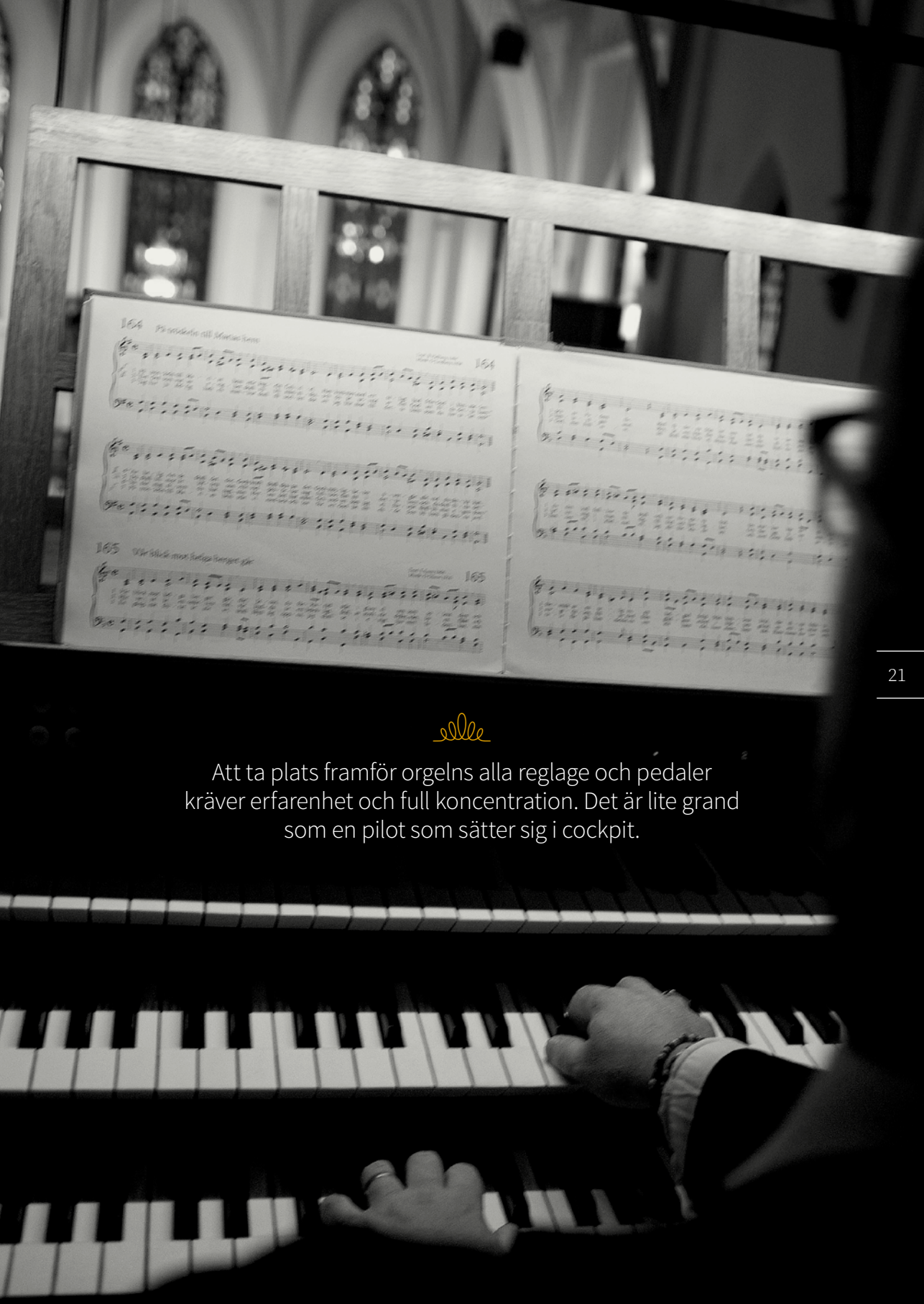
– Min erfarenhet från jobbet som musiklärare är att det finns ett stort sug bland ungdomar efter att spela och sjunga mer. Det är något vi verkligen kan ta tillvara på i samband med konfirmationsundervisningen, säger Hans-Olof "Tjolle" Svensson. Han delar sin tjänst som musiker med sin lärartjänst vid Stavreskolan och är den ende av de sju som inte är heltidsanställd av kyrkan.

Att ta plats framför orgelns alla reglage och pedaler kräver erfarenhet och full koncentration.

– Det är lite grand som en pilot som sätter sig i cockpit, säger Thorgny Skantz.

PÅ FRÅGAN OM VILKEN julpsalm som verkligen får kyrktaken att lyfta av allsång, råder det full enighet: Nu tändas tusen juleljus.

Psalm nr 116 skrevs av Emmy Köhler 1898 och kom in i Den svenska psalmboken 1986. Emmy, som bland annat var lärare vid hovet, levde åren 1858-1925 och var både författare och tonsättare. ♥

Att ta plats framför orgelns alla reglage och pedaler kräver erfarenhet och full koncentration. Det är lite grand som en pilot som sätter sig i cockpit.

MÄRTAS SORG FÅR PLATS I NATUREN

22

elle

På Håjums begravningsplats växer ett silverträd. Här finner Märta Tofeldt lugnet att minnas sin make Jan.

Märta och Jan var gifta i 54 år. När han gick bort 2013 valde Märta den nya askgravlundens på Håjum som viloplats.

- För mig är det viktigt att kunna gå till en vacker och rofylld plats, berättar hon och slår sig ner på en av bänkarna i granit på berghällen bredvid trädet. Jans namn är inristat på ett av metallöven.

Att vara ute i naturen har alltid betytt mycket för makarna Tofeldt. De har åkt mycket skidor och bland annat gjort långseglingar i Medelhavet.

- Jag kan sitta här och minnas vårt liv tillsammans och känna tacksamhet över att det har varit bra. Jag tror att man klarar sorgen bättre när man har naturen nära. Men det måste inte vara här på kyrkogården, utan går lika bra vid exempelvis älven i Trollhättan.

ASKGRAVLUNDEN ÄR ETT mellan-ting mellan minneslund och urngrav. Trädet är gjort av rostfritt stål och designat av Lolo Funck Andersson, som också utformat bänkarna. Lunden ligger i den sydöstra delen av Håjums begravningsplats. Förutom bänkarna finns ett upphöjt altare i sten där man kan placera blommor och på berghällen ställer anhöriga ofta levande ljus.

Askan sprids i lundens blåbärsris och de som vill kan hänga ett minneslöv med inskription i trädet. Idag hänger där ett 20-tal.

- Jämfört med en vanlig minneslund bli denna inte helt

Märta Tofeldt, 80 år, besöker ofta den nyanlagda askgravlundens på Håjums begravningsplats.

Askan sprids i lundens blåbärsris och de som vill kan också hänga ett minneslöv med inskription i trädet.

anonym, utan det finns något konkret att gå till. På baksidan av lövet kan man också rista in en vers som anknyter till den avlidne, precis som man kan göra på en gravsten, berättar kyrkogårdschefen Roger Patriksson.

Planer finns på att utveckla området runt askgravlundens och göra det mer tillgängligt. Redan under 2016 planeras bland annat belysning.

- Det finns plats för cirka 200 löv och om intresset blir stort finns absolut möjligheten att placera ut fler minnesträd i framtiden, säger Roger.

MÄRTA ÄR FÖDD OCH uppvuxen i Vittangi vid Torne älv i Kiruna. Tillsammans med Jan flyttade hon till Trollhättan 1965, då han fått jobb på Volvo Flygmotor. Efter att ha varit lärare på flera olika skolor blev hon själv Trollhättans första kvinnliga rektor. Hon har också haft en lång kommunpolitisk karriär och var kommunalråd mellan 1997-2000.

Idag är hon aktiv i kyrkorådet och i kyrkorådets arbetsutskott i Trollhättans pastorat. Märta har också varit ordförande i kyrkogårdsnämnden och hon tycker att det är viktigt med välskött kyrkogårdar och begravningsplatser.

- Det tycker jag att vi har i Sverige idag, säger hon och konstaterar att Håjum är ett bra exempel på det. ♥

Håjums Begravningsplats ligger delvis på en grusås som spolats upp av inlandsisen. Här finns flera mer än 6 000 år gamla offerstenar uppe på åsarna och utanför kyrkogårdsmuren står ett par bautastenar. Första delen av begravningsplatsen anlades 1913 och här finns idag, utöver minneslunder, olika gravkvarter för kistgravar och urngravar för att tillgodose de flesta önskemål. Två områden finns för muslimska gravsättningar. Kapell, kontor samt krematorium ligger strax innanför infartsporten från Gårdhemsvägen.

HUR FIRAR DU JULEN OCH VAD ÖNSKAR DU DIG AV 2016?

Kalle Anka, god mat, familj och släkt. Julen är härlig på många sätt. Och inför 2016 finns förhoppningar om både körkort och cykling runt Vättern. Patos pejlade läget inför jul- och nyårshelgen.

JONAS GUSTAFSSON

– Jag firar jul tillsammans med min flickvän och sedan med våra vänner. Nästa år? Ja, då ser jag fram emot att ta körkort.

MARIA WASSÉN

– Jag firar jul tillsammans med min storasyster och mina föräldrar här i Trollhättan. Mina önskningar inför 2016 är nya utmaningar, att växa som människa och bli ett år klokare.

THERESE ANDERSSON

– Det blir julmat, Kalle Anka och julklappspelet tillsammans med familjen. Jag hoppas att 2016 blir positivt och bra.

REINE JACOBSSON

– Det blir en lugn och stillsam jul tillsammans med min särbo Mona. På julaftons eftermiddag kommer vi att besöka julbönen i Trollhättans kyrka. 2016 är det år Trollhättans stad blir 100 år. Jag hoppas att det blir ett lugnt år i stan, så att vi människor kommer samman och har förståelse för varandra.

KRISTOFFER BENGTSSON

– I år firar jag julafton tillsammans med mina föräldrar och min flickvän. På juldagen åker vi till hennes föräldrar i Halmstad där vi brukar få dansk frukost. Under 2016 kommer jag att bli pappa och jag planerar att sluta röka.

AMANDA LINDBERG
& NILS LESTER

Amanda: – Vi firar en traditionell jul hemma med familj och släktingar, med julklappar, julmat och Kalle Anka. Målet för 2016 är att klara av högskolan och jag skulle gärna hälsa på min kompis i New York.

Nils: – I vår släkt brukar vi ha skyttetävling på julafton. Jag jobbar och har inga större planer för 2016. Men jag skulle gärna vilja åka utomlands.

JONAS KARLSSON

– På julafton brukar jag vara tillsammans med mina föräldrar i Lextorp och så blir det säkert i år också. Nästa år hoppas jag, som de flesta, att få vara frisk. Jag satsar på att genomföra fler motionslopp. Kanske ger jag mig på att köra cykelloppet Halvvättern.

MARIANA CEDER

– Jag blev ensam för snart två år sedan och ifjol var första julen som ensam. Då firade jag jul med en väninna, men i år vet jag inte riktigt hur det blir ännu. Inför 2016 hoppas jag på att få vara frisk så att jag som pensionär kan göra det som jag tycker är roligt.

GÖSTA HÖGLUND

– Jag firar jul tillsammans med barn och barnbarn. Antingen är vi i Trollhättan eller i Tidaholm. Under 2016 ska jag köra med min nya bil, den gamla hade jag haft i 18 år. Självklart hoppas jag att få vara frisk och få uppleva fred på jorden.

LITA PÅ ..GRABBARNA ÖVER 55

Äntligen har radarparet Bengt Jacobsson och Claes Johansson fått med sig Paul "Paljett" på tåget. När trollhättetrion släpper loss sin show på nyårsafton, är det med perspektiv på livet. – Teatern är ett sätt att känna att jag fortfarande behövs, säger Bengt, 72.

Det här är tre killar mitt i livet, även om de passerat det vi lite slarvigt kallar medelåldern och hårfärgen gått mot grått. Claes "Länge-Claes" Johansson, Paul "Paljett" Sahlin och Bengt Jacobsson har när vi träffas drygt två månader kvar till premiären av "Lita på pojkarna över 55". Att den kommer att dra fulla hus i Folkets Hus, med premiär på nyårsafton, är ingen djärv gissning. Det är tre trollhätteprofiler som nu för första gången gör något tillsammans.

– Bengt och jag har ju jobbat ihop med teater och revy i 45 år, men det här är faktiskt första gången Paul är med oss. Han har alltid haft sin egen karriär, säger Claes om sin lillebror som under andra hälften av 1970-talet var Sveriges största popstjärna under namnet Paul Paljett.

Smakprov på hans paljetter kommer publiken också att få njuta av i showen, där det specialkomponerade och unga kombandet Mumbo Jumbo (uppkallat efter en av Paljetts låtar) kommer att ge originalkänsla åt hitsen.

– Det ska bli riktigt roligt, men visst känns det samtidigt lite nervöst för mig att gå in i en föreställning som är mer manusstyrd. Jag är van att spela utan att behöva ta hänsyn till något helhetssammanhang, säger Paul. ▷

Lokalerna ekar tomma. Det är långt från publiksorl och applåder.

Till vardags är han numer begravningsentreprenör, men musiken har han aldrig lagt åt sidan. Vare sig som artist eller låtskrivare. Efter Paljett-eran sjöng han 18 år i dansband. Först i Säwes och sedan i Mats Blahds. Idag är han bland annat en uppskattad solist i samband med begravningar.

– Vi kan ha olika uppfattning om olika saker, men vi har en gemensam värdegrund och under åren har vi utvecklat en djup vänskap, säger Claes Johansson om Bengt Jacobsson.

Vi sitter i en av logerna i Folkets hus. Det är tisdag kväll i slutet av oktober och lokalerna ekar tomma. Det är långt från publiksorl och applåder. Paul har just anlänt från jobbet, liksom Claes som efter ett helt yrkesliv inom polisen nu börjat räkna ner för att gå i pension vid 63.

– Jag känner att jag är nöjd nu. Folk undrar vad jag ska hitta på istället, men måste man hitta på något över huvud taget? Kan jag inte bara få sitta och ta det lite lugnt efter ett långt yrkesliv?

Fast riktigt så lär det inte bli. Att sortera bland allt teatermaterial är en av många spännande uppgifter som väntar. Plus lite mer träning.

– Och så gillar jag att greja hem-

ma och fixa i trädgården, bedyrar Claes – även om han i samma andetag erkänner att han köpt en robotgräsklippare.

PÅ SAMMA SÄTT SOM en lång och lokal teaterkarriär varit en ventil som vägt upp ett ofta påfrestande polisjobb, har det också varit kittet som byggt en nära vänskap med den nu erfarna pensionären och före detta läraren Bengt. Han flyttade till Trollhättan från Kristianstad som 27-åring för sin lärarpraktik på dåvarande Polhemsskolan. Sedan blev han kvar i skolans värld och gick inte i pension förrän han fyllt 68.

– Hade jag fått hade jag fortsatt än idag. Det var jobbigt att bli pensionär. Jag kände inte att jag fyllde någon funktion och det är en av anledningarna till att jag fortsatt skriva och göra teater.

Bengt har haft förmånen att få vara tämligen frisk, trots rökning sedan 14-årsåldern och alldeles för mycket kaffe.

– När Claes fick beskedet att han drabbats av prostatacancer för några år sedan så ringde han mig sent på kvällen och skällde: ”Du både röker och dricker kaffe, du ska väl ändå dö före mig!”

Det telefonsamtalet vittnar lite om den burleska jargong som finns mellan vännerna. Claes, som är friskförklarad idag, skrat-

tar åt minnet men kommer också ihåg oron när han fick cancerbeskedet. Känslan ligger långt ifrån de skrattsalvor som han lockar fram med sina olika gubbar från scenen.

– Den situationen som jag hamnade i då minskade mitt tidsperspektiv, konstaterar han.

TANKEN PÅ ATT GÖRA något tillsammans med Paul har funnits länge hos Bengt och Claes, som författat ett otal revyer och krogshower genom åren. När de till slut fick ett okej, så har manusskrivandet rullat på sedan början av året. Det är en väl inarbetad process, som mitt i alla galna idéer och uppslag också bottenar i ett allvar. De vill inte missa den unika chansen att också ge publiken möjligheten att reflektera kring vardagen och livet. Och genom åren har inte minst de lokala politikerna fått sina fiskar varma i de mer traditionella nyårsrevyerna.

– Nu blir det mer krogshovskänsla, men visst finns det ett uns av allvar och givetvis satir även i den här föreställningen, försäkrar Claes.

Redan i gymnasieåren hade han teaterdrömmar och ville gärna gå Calle Flygares Teaterskola i Stockholm. Men pappa Åke, som var metallare och ansåg

Du både röker och dricker kaffe, du ska väl ändå dö före mig!

att ett hederligt industrijobb var betydligt vettigare än teater, var av en annan uppfattning.

– Han förklarade för mig att ”Du, lulle pojke, vi behöver inga

– Jag är så glad över att vi fortfarande har en publik här på hemmaplan, för det är här jag vill vara, säger Bengt.

circusartister i vår släkt.” Det var min fars bidrag till utvecklingen av kulturen i Trollhättan, säger Claes och skrattar.

– Och han hade kanske rätt. Jag var nog inget skådespelarämne, men det har varit en ynnest att få hålla på med underhållning tillsammans med Bengt på min fritid.

VARE SIG CLAESELLER Bengt, vars far var en flitig kuplettörfattare på sin tid, har haft ambitionerna att göra karriär utanför Trollhättan. Ändå har det blivit gästspel såväl på Trädgård i Göteborg som Södra Teatern i Stockholm.

– Jag är så glad att vi fortfarande har en publik här på hemmaplan, för det är här jag vill vara. Mitt liv finns här och hittills har det varit fantastiskt, säger Bengt.

Den kände imitatören Bosse Parnevik, som en gång reste till Trollhättan för att få ett manusavtal med den begåvade skåningen, är en av flera som fått nobben.

– Han hade några idéer om att bearbeta en Taube-föreställning som jag inte alls tyckte lät bra, så han reste sig och gick från bordet på Hotell Swania. Fly förbaskad var han, säger Bengt och ler åt minnet.

Paul Sahlin var i ett annat karriärläge när han slog igenom som 21-åring. Han ville verkligen pröva

sina vingar och trivdes dessutom med att försöka förpacka sin pop i ett säljande helhetskoncept. Med hjälp av skivbolagsdirektören Bert Karlsson tog det fart rejält.

– Men det var ensamt. Jag var låtskrivare och sångare, gjorde mina plattor och sedan drogs det ihop ett band när det var dags för turné. Även om jag hade mycket folk runt mig så hängde ändå allt på mig, konstaterar Paul.

Genom åren har han legat på svensktoppen tolv gånger och var också på väg att slå igenom utomlands.

– Men jag saknade nog den där extra tävlingsinstinkten som du måste ha för att lyckas fullt ut i den konkurrensen. Även om jag på ett sätt blev helt knockad av kändisskapet, så har aldrig varken det eller musikbranschen i sig imponerat på mig.

Han har alltid haft fötterna på jorden, men det är klart att han har fått se mer av världen än jag.

fötterna på jorden, men det är klart att han har fått se mer av världen än jag. Även Hans har rest mycket i jobbet, medan jag brukar säga att jag har fått nöja mig med ett lägenhetsinbrott i Lödöse.

Det är inga ledsamma miner när de här tre grabbarna träffas. Här finns glimten i ögat, men också mycket eftertanke, respekt och en genuin glädje över att få fortsätta att göra något de verkligen trivs med. Och att showens titel är inspirerad av Pauls låt

– Claes, Bengt och jag har genom musiken och teatern alla tre har fått uppleva en kul bransch där man möter många kreativa människor, säger Paul Sahlin.

MEDAN PAUL DROG UT på turné efter turné under andra hälften av 1970-talet blev storebror Claes kvar hemma i Trollhättan och inledde sin 42 år långa poliskarriär. Halva tiden i olika chefsroller inom kriminalpolisen.

– Jag och min andre lillebror Hans har tillsammans med våra föräldrar alltid varit stolta över Pauls karriär. Han har alltid haft

”Du kan alltid lita på grabbarna över 35”, som var en jättehitt med countrystjärnan Mats Rådberg & Rankarna på 1980-talet, är förstas en extra fitness.

– Jag skrev den för ett TV-nummer som jag gjorde med Bjärne Lundqvist från dansbandet Streaplars, men Mats Rådbergs version blev mycket bättre, konstaterar Paul. ♥

JULETID I VÅRA KYRKOR

Det är mycket på gång i Trollhättans pastorat, särskilt mellan Lucia- och Trettonhelgen. Här är några hållpunkter.

13/12	10:00	Gudstjänst i Skogshöjdens kyrka, Annika Ahlström. Små och stora, dop, Luciatåg med Sjung-och Lekakören, Höjdarna och Ungdomskören under ledning av Helena Cervin.
	11:00	Högmässa i Götalundens kyrka, Marie Jönsson
		Högmässa i Lextorpskyrkan, Magdalena Mellgren
	16:00	Högmässa i Trollhättans kyrka, Marina Lindquist Bild. Seniorkören medverkar.
		 Kauneimmat joululaulut/ De vackraste jul-sångerna, Lextorpskyrkan. I samarbete med Sensus.
	18:00	Härlig är jorden, Götalundens kyrka. Musik i juletid med Trollhättans Sångargille, Johan Reis, Marie Wennberg, Marie Jönsson
18:00	N3 Luciakonsert i Trollhättans kyrka, Marina Lindquist Bild	
20/12	11:00	Gudstjänst i Götalundens kyrka, Camilla Waller
		Högmässa i Trollhättans kyrka, Lars-Åke Petersson. Ensemble ur Motettkören medverkar under ledning av Mattias Eklund
		Gudstjänst i Lextorpskyrkan, Barbro Gustavsson
	17:00	Gudstjänst i Kyrkans gård Skoftebyn, AnnaLena Nordlund
18:00	Söndagsmässa i Skogshöjdens kyrka, Eivor Rova	
	Vi sjunger in julen i Götalundens kyrka, Camilla Waller. I samarbete med Sensus.	
24/12	10:00	Krubb gudstjänst i Götalundens kyrka, Marie Jönsson
		Krubb gudstjänst, Kyrkans gård Strömslund, Eivor Rova
		Julbön i Sjukhuskyrkan NÄL, Höjdarna medverkar under ledning av Helena Cervin
	11:00	Krubb gudstjänst i Lextorpskyrkan, Magdalena Mellgren
		Krubb gudstjänst i Skogshöjdens kyrka, Annika Ahlström. Höjdarna medverkar.
	17:00	Julbön i Trollhättans kyrka, Lars-Åke Petersson. Ensemble ur Motettkören medverkar.
23:00	Julnattsgudstjänst i Skogshöjdens kyrka, AnnaLena Nordlund. Skogshöjdskören medverkar	
23:00	Julnattsgudstjänst i Götalundens kyrka, Marie Jönsson	
23:30	Julnattsmässa, Lextorpskyrkan, Barbro Gustavsson. Anna-Karin Lindström Bergkvist, sång	

25/12	07:00	Julotta i Trollhättans kyrka, Lars-Åke Petersson. Ensemble ur Motettkören medverkar.
	09:00	 Juloukirikko/Julotta i Lextorpskyrkan, Mikko Ollilainen, Monika Fors Kontio, laulu/sång
	11:00	Juldagsgudstjänst i Lextorpskyrkan, Barbro Gustavsson. Monika Fors Kontio, sång
26/12	11:00	Högmässa i Götalundens kyrka, Fredrik Sahlin
		Högmässa i Lextorpskyrkan, Magdalena Mellgren
27/12	11:00	 Julgudstjänst på teckenspråk, Götalundens kyrka, Barbro Lilja Brattgård
		Högmässa i Trollhättans kyrka, AnnaLena Nordlund
	16:00	Julens sånger och psalmer i Skogshöjdens kyrka, AnnaLena Nordlund. Christina Hasselqvist, sång och fiol, Frida Johansson, piano och sång. Ungdomskören och Skogshöjdskören under ledning av Helena Cervin. I samarbete med Sensus.
18:00	Musikgudstjänst, Julens sånger på trumpet, i Götalundens kyrka, Fredrik Sahlin och Stefan Rahkonen. I samarbete med Sensus.	
30/12	18:00	Musikgudstjänst i Lextorpskyrkan, "Julsånger i popton"
31/12	16:00	Nyårsbön i Trollhättans kyrka.
1/1	11:00	Högmässa i Lextorpskyrkan, Mikko Ollilainen
	14:00	 Jumalanpalvelus/gudstjänst, Lextorpskyrkan, Mikko Ollilainen
	18:00	Mässa i Götalundens kyrka, Maria Classon
3/1	11:00	Gudstjänst i Götalundens kyrka, Anette Börjesson
		Högmässa i Trollhättans kyrka, Lars-Åke Petersson
6/1	10:00	Gudstjänst med julfest i Skogshöjdens kyrka, Annika Ahlström
	11:00	 Gudstjänst med inslag på flera språk och julkaksbuffé i Lextorpskyrkan, Barbro Gustavsson
		Gudstjänst i Trollhättans kyrka, Lars-Åke Petersson
	14:00	Gudstjänst med julfest i Götalundens kyrka, Marie Jönsson
15:00	Gudstjänst med julfest i Kyrkans gård Strömslund, AnnaLena Nordlund	
10/1	10:00	Gudstjänst med söndagsskola i Skogshöjdens kyrka, Annika Ahlström
	11:00	Högmässa i Götalundens kyrka, Fredrik Sahlin
		Högmässa i Lextorpskyrkan, Barbro Gustavsson
		Högmässa i Trollhättans kyrka, Marina Lindquist Bild
	14:00	 Jumalanpalvelus/gudstjänst, Lextorpskyrkan, Mikko Ollilainen

Läs mer om allt som händer på svenskakyrkan.se/trollhattan eller på [facebook.com/svenskakyrkanrollhattan](https://www.facebook.com/svenskakyrkanrollhattan) hittar du varje dag allt som är på gång. Även i ttda och 7Dagar har vi återkommande information.

6/1
11:00

GULD, RÖKELSE, MYRRA OCH JULKAKOR

Denna gudstjänst i Lextorpskyrkan på Trettondagen har inslag på flera språk och avrundas med skinksmörgås och julkaksbuffé. Präst: Barbro Gustavsson.

27/12
11:00

JULGUDSTJÄNST PÅ TECKENSPRÅK

På Annandag jul hålls en teckenspråkstolkad Julgudstjänst i Götalundens kyrka med prästen Barbro Lilja Brattgård.

27/12
16:00

JULENS SÅNGER OCH PSALMER

Anna-Lena Nordlund och Christina Hasselqvist (sång och fiol) bjuder tillsammans med Frida Johansson (piano och sång) på stämmningsfulla tolkningar av julens sånger och psalmer i Skogshöjdens kyrka. Medverkar gör också Ungdomskören och Skogshöjdskören under ledning av Helena Cervin.

BARNEN FYLLER KRUBBAN

På julaftonens förmiddag anordnas krubbgudstjänster för hela familjen i flera av våra kyrkor. Prästen berättar om julevangeliet och barnen får hjälpa till att fylla krubban med figurer. Berättelsen växer fram till tonerna av några av julens mest omtyckta psalmer. Välkommen!

24/12

31/12
16:00

KYRKOHERDEN INLEDER STADENS 100-ÅRSJUBILEUM

Kyrkoherde Maria Classon håller nyårsbön i Trollhättans kyrka innan ett jättefyrvärkeri på Højumstunet kl 17 blir startskottet för Trollhättans stads 100-årsfirande.

30/12
18:00

JULSÅNGER I POPTON

Upplev julens sånger i lite ny tappning, signerade lokala ungdomar som genom musikgudstjänsten avslutar sin workshop. Prästen Magdalena Mellgren håller i gudstjänsten i Lextorpskyrkan.

13/12
16:00

DE VACKRASTE JULSÅNGERNA PÅ FINSKA

Tillsammans med prästen Mikko Ollilainen välkomnar Trollhättans finska kyrkokör och Da Capo-kören från Göteborg dig till en finskspråkig gudstjänst och musikupplevelse på Luciadagen i Lextorpskyrkan. Körerna leds av Kimmo Tuomaala.

I Sjukhuskyrkans andaktstjänst på NÄL hålls mässa varje helgfri onsdag kl 16 och gudstjänst alla söndagar kl 16. Samt ekumenisk gudstjänst alla söndagar kl 16.

24/12
23:30

GUDSTJÄNST OCH MÄSSA I JULNATTEN

Mängder av levande ljus möter dig i Götalundens kyrka och Skogshöjdens kyrka kl 23.00 samt Lextorpskyrkan kl 23.30 på julaftonkvällen, då julens texter och psalmer fyller kyrkan. I Lextorp firas nattvard.

Joka sunnuntai on klo 14 Lextorpin kirkossa suomenkielinen jumalanpalvelus, pappina Mikko Ollilainen. Muuta suomenkielistä ohjelmaa on myös tarjolla Lextorpin kirkolla. Lue lisää på www.svenskakyrkan.se/trollhattan/suomeksi

FIRA EN GEMENSAM JUL

Under julen passar vi på att träffas och fira tillsammans vid många olika tillfällen. Och du är hjärtligt välkommen att vara med.

TORS DAG 17 DEC

Lextorpskyrkan kl 14

Lantmannavägen 155, tel 0520-47 29 00.

Kostnad: 120:-/person

Välkommen att avnjuta ett julbord tillagat av Håkans i Brålanda. Anmäl dig till Svenska kyrkans expedition före 11/12.

JULAFTON 24 DEC

Lextorpskyrkan kl 11

Lantmannavägen 155, tel 0520-47 29 00.

Vi firar gudstjänst vid krubban sedan äter vi en enkel julmåltid tillsammans. Anmäl dig gärna i förväg.

Pingstkyrkan kl 12-15

Strandgatan 22, tel 0520-42 64 10.

Gemensam julafton för stora och små.

Verdandigården kl 9-16

Verdandigården Sylte, Ollostigen,

tel 0520-738 22. På Verdandi firar vi jul hela dagen och julmaten står på bordet mellan kl 12 och 14.

JULDAGEN 25 DEC

Frälsningsarmén kl 14-18

Österlånggatan 20, tel 0520-105 07.

Upplev en julfest med julbord, gemenskap, sång, musik och lekar.

TIS DAG 29 DEC & 5 JAN

Kyrkans Hus kl 13-15

Drottninggatan 42, tel 0520-47 29 00.

Kostnad: 25:-/person. Var med om en skön juleftermiddag med gröt, skinksmörgås och julsånger.

TRETTONDE DAG JUL 6 JAN

Lextorpskyrkan kl 11

Lantmannavägen 155, tel 0520-47 29 00.

Fira en gudstjänst med inslag på flera olika språk. "Guld, rökelse, myrra och julkakor". Efter gudstjänsten serveras kaffe och skinksmörgås. Ta gärna med julkakor till julkaksbuffén!

Götalundens kyrka kl 14

Idrottsvägen 15 B, tel 0520-47 29 00.

Välkommen på gudstjänst med julfest.

Missionskyrkan kl 16

Klintvägen 4, tel 0520-48 03 96.

Kom på julfest som arrangeras tillsammans med Eumenia-kyrkorna.

GE BORT LITE GLÄDJE

I flera av kyrkans lokaler hittar du gåvogramnar med **pg-nr 11 85 74-3**. Pengarna du betalar in blir till julkappar i form av presentkort till någon i Trollhättan som verkligen behöver det. Märk inbetalningen med "Julklappen". Presentkortet delas ut av Svenska kyrkans diakoner, som arbetar med att hjälpa och stödja människor i vardagen.

**Plusgironr:
11 85 74-3**

LADDA NER JULENS FAVORITER!

Organisterna Marie-Louise Svensson och Mattias Eklund har tillsammans med Trollhättans kyrkokör tagit fram julens skönaste Spotify-lista för middagar, familjemys och glöggmingel.

Advent och Jul 2015

▶ SHUFFLE

Bereden väg för herran / Pre...
Örebro studentsångare • Från Adve...

Advent
Otto Olsson • En klassisk Jul-Christ...

Christmas Oratorio, BWV 248...
Johann Sebastian Bach • Bach: Chri...

Betlehems stjärna
Malena Erriman • Santa Lucia - En kl...

Jul, jul stralande jul
Gustaf Nordqvist • Advent och Jul

O Come, All Ye Faithful - Arr...
John Francis Wade • Favourite Caro...

Nu tändas tusen juleljus
Barnkammarkören • Klassiska julså...

Dotter Sion
George Frideric Handel • Julens så...

Wie schön leuchtet der Morg...
Johann Hermann Schein • Wie schö...

O helga natt (Adams julsång)
Jussi Björling • Icon: Jussi Bjorling

Distler : Es ist ein Ros entspru...
Hugo Distler • Christmas with Chant...

Stilla Natt
Adolf Fredriks Ungdomskör • Från...

Wie schön leuchtet der Morgenstern
Johann Hermann Schein

Direktlänk till Spotify-listan finns på svenskakyrkan.se/trollhattan

Du kan också gå direkt till listan via QR-koden.

